

Sveriges Dövhistoriska Sällskap

Utgivare: Sveriges Dövhistoriska Sällskap (SDHS)
Utkommer 2-4 gånger årligen och sändes gratis till SDHS-medlemmar.
Redaktionskommitté: Pia Renner och Per Eriksson.
Layoututförande: Per Eriksson.
Ansvarig utgivare: Per Eriksson, Räntmästargatan 85, 702 25 Örebro.

* Nr. 1. * Årgång 1 * Mars 1995 *

Ledare

Äntligen har SDHS allt sedan sitt bildande 23 oktober 1993 på Manilaskolan kommit så långt att vi har kunnat få i gång vår första dövhistoriska tidning. I och med att allt har varit i gång på vår fritid så har det tagit sin tid. Vi startade ju från noll med vår verksamhet, stadgar, postgiro, medlemsvärvning, databokföring, file maker med etiketter. Sedan ska medlemskort konstrueras. På så vis blir allt administrativt mycket förenklat. Innehållet eller rättare sagt målet med dövhistoriska tidningen har jag tagit från "Nye Journal For Døve" dvs från Norsk Døvehistorisk Selskab (NDHS). I möjligaste mån ska tidningen ta upp olika ämnen med direkta källanvisningar så att var och en själv kan forska i innehållet. Tyvärr har det under de senaste åren varit olika spekulationer på historisk nivå inom dövområdet som efterlämnar en etisk självrannsaking. Denna tidning ska inte vara ett forum för debatt av olika värderingar utan bara framföra ren historisk fakta. Vi alla gör våra egna värderingar på vårt eget sätt. Alla medlemmar är välkomna att komma med inlägg och foton till tidningen. Då vill jag vid inlägg ha noggranna källanvisningar och gärna kopior av innehållet så jag kan jämföra innehållet. Detta nummer är ett försöksexemplar. Vi planerar att i fortsättningen ha ett tema i varje nummer, t ex Frälsningsarmén för "döfstumma och blinda" 100 år, släkten Renner, Götaverken, förskolan, dövkyrko-historia, ungdomsverksamhet. Allt kan upprepas i en oändlighet. Välkomna med synpunkter!!!!

Per. E.

Bildandet av Sveriges Dövhistoriska Sällskap

I och med när Sveriges Dövas Samlارفörbund lades ner 1993 i Skara, så diskuterades det att bilda ett dövhistoriskt sällskap. Eldsjälen i denna fråga har varit Robin Holmstedt. Robin tog upp denna fråga vid första europeiska dövhistoriekonferensen 1992 i Rodez, Frankrike. tiden var emellertid då inte riktigt mogen. I samband med Kultursällskapet Lejonets årsmöte bildades en interimgrupp 31 januari 1993 i Växjö bestående av Robin Holmstedt, Pia Renner och Lis-Marie Lindbäck med Per-Thomas Örlegård som suppleant. Med bidrag från Sveriges Dövas Riksförbund kunde interimgruppen planera nya stadgar och arrangera första minidövhistoriska seminariet 23 oktober 1993. Efter seminariet skedde ett årsmöte för bildandet av ett dövhistoriskt sällskap. Sveriges Dövas Riksförbundsordförande Lars-Åke Wikström var årsmötesledare. Namnval blev Sveriges Dövhistoriska Sällskap (SDHS). Sedan gicks det genom stadgar och val av styrelse.

Bild av första SDHS styrelse:
Robin Holmstedt, Ulla-Bell Thorin,
Per Eriksson, Pia Renner och Per-Olof
Kanbjær.

Red.

Dövhistoriska frågor:

1. Vem var president vid sjätte internationella dövstumkongressen i Stockholm 1884?
1. Harald Filip Berg
x. Frithiof Samuel Carlbom
2. Albert Berg
2. När blev det obligatorisk skolgång för döva?
1. 1864 x. 1876 2. 1871
3. Vilket år startade sjukkassan?
1. 1876 x. 1868 2. 1871
4. Vilket år antogs Begravningskassans stadgar?
1. 22 juni 1885
x. 22 juni 1883
2. 22 juni 1889
5. När utgavs "Tidning för Dövstumma" nr 000?
1. 1890 x. 1888 2. 1886
6. Var hölls den första kyrkofesten för döva år 1875?
1. Lund x. Stockholm 2. Uppsala
7. Från vilket land kom den förste dövprästen i Norden?
1. Sverige x. Norge 2. Danmark
8. På Söder i Stockholm fanns en armékår där alla medlemmar var döva. Från vilket år fanns den?
1. 1904 x. 1900 2. 1895
9. I vilken stad fanns dövstumsskolan Nya Varvet?
1. Göteborg
x. Landskrona
2. Helsingborg
10. Vilken dövskola var den nordligaste i Sverige år 1856?
1. Piteå x. Luleå 2. Umeå

Svar på frågorna finns på sida 4.

Bli medlem!

Du kan bli medlem i Sveriges dövhistoriska Sällskap! Hur då??????
Enkelt! Sätt in 50 kr på postgiro 85 41 21 - 1. Vad får man för det? Jo, förmånliga inträdesavgifter vid våra seminarieavgifter, tidning, rösträtt vid årsmöten. Institutioner och föreningar kan också bli medlemmar för 250 kr dock har man inte rösträtt vid årsmöten.

Örebro Dövstumförenings bildande:

Flera hade samlats söndagen 5 december 1909 på KFUK:s lokal i Örebro för att bilda en döv förening. Mötet öppnades av gymnastikläroinnan Sofia Vingqvist från 5:e distriktets dövstumskola i Örebro. Sofia hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Ett förslag till stadgar för Örebro Dövstumförening framlades. Alla närvarande beslöt att bilda en förening. Till ordförande valdes Sofia. Att bildandet skedde på KFUK berodde på att Sofia var verksam inom KFUK:s styrelse. Enligt stadgarna skulle föreningen "på kristlig grund verka för dövstummas sanna väl i intellektuellt, moraliskt och andligt avseende. Såsom medlem antages varje välfrejdad man eller kvinna som fyllt 15 år." I första verksamhetsberättelsen år 1910 står som rubrik "Framåt, uppåt, inåt." Örebro Dövstumförening bytte namn till dagens nuvarande Dövas förening i Örebro Län 1950.

Äldsta bilden av Örebro Dövstumförenings styrelse 1919:

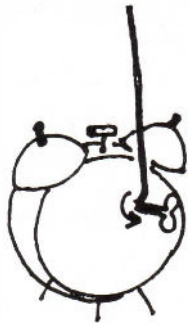
Algot Gottfrid Hans
Kristiansson Hjelm Sohlberg

Anny Sofia
Sternhammar Vingqvist (hörande)

Dövas Förening i Örebro Läns arkiv

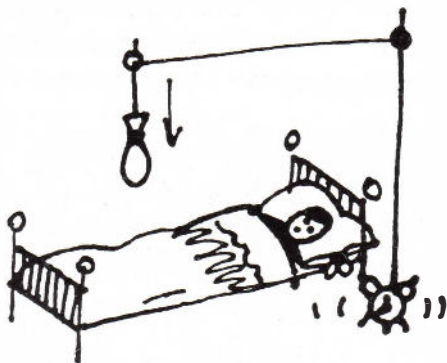
HUR DÖVA VAKNADE FÖRR I TIDEN

En varm sommarkväll ute i Göteborgska skärgården för drygt två år sedan hörde jag denna historia berättas av en döv, då jag frågade hur döva vaknade när inte klockvibrator eller fläktklocka fanns.

I en by någonstans i Sverige hade en uppfinningsrik döv karl gjort en fiffig väckningsanordning. Han tog ett snöre och virade den runt en vingmutterfjäder bak på en

klocka, lät sedan linan fortsätta i två öglor i taket. I änden på snöret hade han hängt fast en liten hårt packad sandsäck.

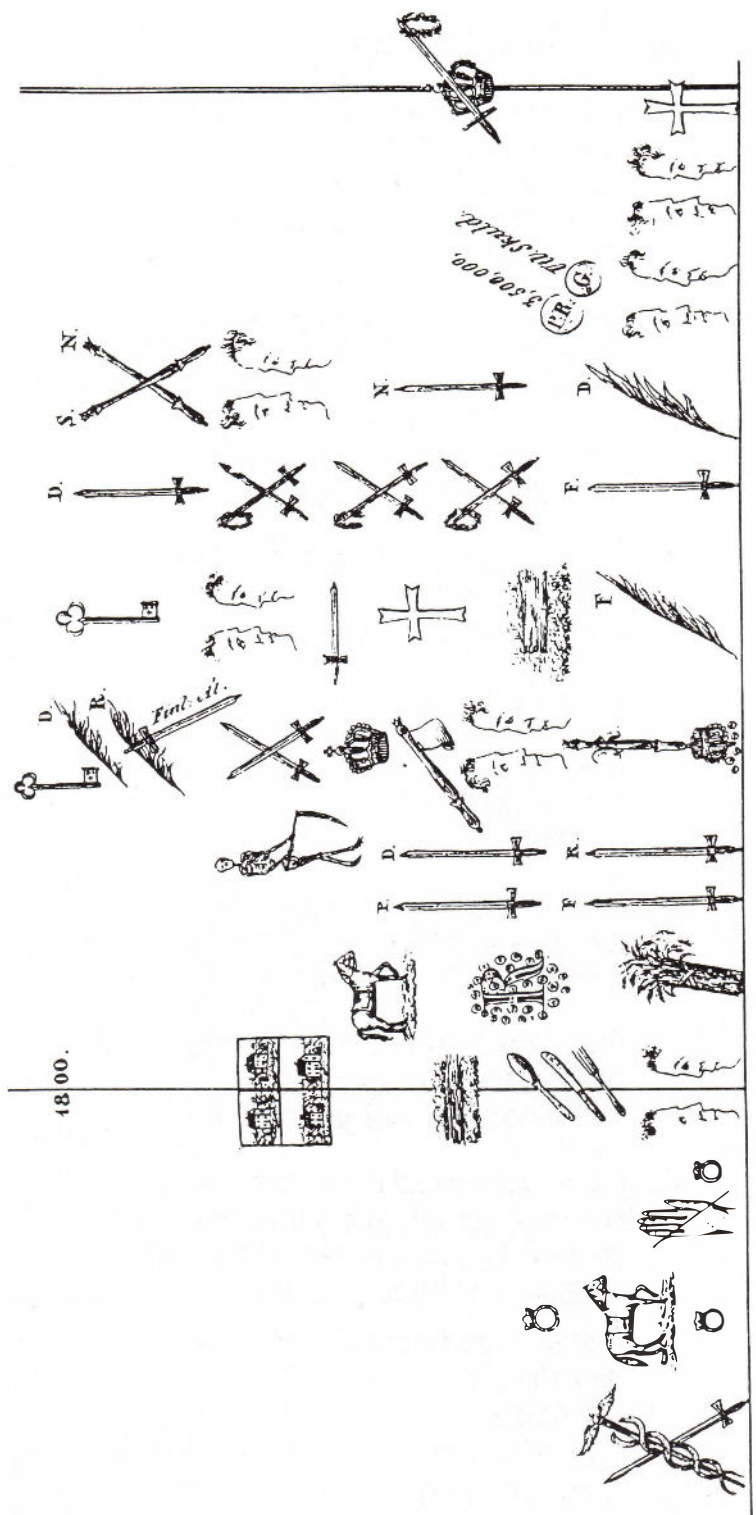
När väckarklockan ringde på morgonen vevade sig vingmutterfjädern upp sig flera varv och sandsäcken landade i magen på uppfinnaren. Fiffigt va??

Det var bara det att en morgon satte han sig vid frukostbordet med ett "blått" öga! Då undrade övriga vid bordet vad som hänt. Jo, han hade drömt den natten och vänt och vridit på sig så att huvudet hamnade där säcken brukade landa på magens plats!

Pia R.

Jo, skulle just Du veta om nån fiffig "uppfinning" som någon döv gjort innan våra vanligaste hjälpmedel såg dagens ljus, t. ex. något som användes innan dörrblinkers kom till, så låt oss veta! Eller hur gjorde man på nätterna innan våra babyväckare fanns?

Skriv och berätta och skissa gärna!

Döve Carl Oscar Malm föddes 1826 i Eura, Finland. Ingen dövskola fanns i Finland så Malm gick på Manillaskolan 1834-1845. Malm var en mycket begåvad elev och bildade en dövskola i Borgå 1846. I Ljusa Huset, Finlands Dövas Förbund, Helsingfors finns ett "Malmrum" som är inredd med hans saker. Där finns bord, tavlor, anteckningsböcker, lexikon med Malms handskrivna kommentarer i kanterna. På skrivbordet finns ett hopvikt 4,8 m historiskt åskådningmaterial som sträcker sig från 400 f Kr fram till 1850. Bara symboler finns. Som exempel visas här en bild år 1800-1825. Malm dog 1863.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Återsändningsadress

SDHS, c/o Eriksson
Räntmästargatan 85
702 25 Örebro

Posttidning B

Kan du klara av dessa frågor som ställdes till döva eleverna vid Örebro Döfstumskola 4-8 december 1883 av inspektör Ola Kyhlberg?

4:e klassen, I språket:

1. Hvad gör man med ålens skinn, innan man kokar honom?
2. Hvilka egenskaper hos flugan känner du?
3. Hvilka äro de pligter, som föräldrarna hafva emot sina barn?
4. Nämn några olika slags svalor?
5. Hvad gjorde Ragnar Lodbroks söner, då de fått underrättelse om sin faders död?

I kristendom:

6. Huru gick det med Öfversteprestens Elis söner?
7. Hvad gjorde Moses, då han en dag hade sett, huru en Israelit misshandlades af en Egyptisk man?

I räkning:

8. Ett arf utgjorde 798 kr., hvarje arfvinge fick 114 kr.; huru många voro då arfvingarna?

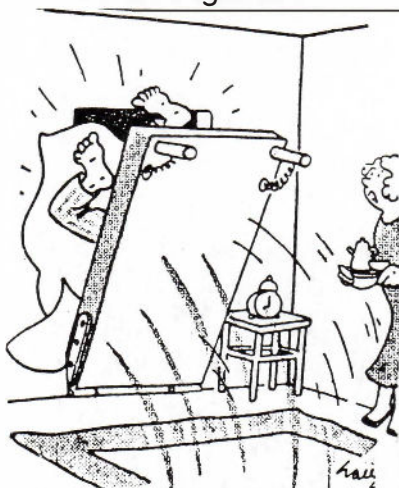
3:e klassen; svenska språket:

1. Säg mig tvenne trädgårdsredskap!
2. Hvertill begagnar man slipstenen?
3. Huru ofta äter du?
4. Hvertill tjena gångarna i en trädgård?
5. När badade du i ån?
6. Hurudana äro kärnorna i äpplena, när äpplena icke äro mogna.
7. Nämn tre sädesslag!
8. Med vilket redskap skäres säden?

Biblisk historia:

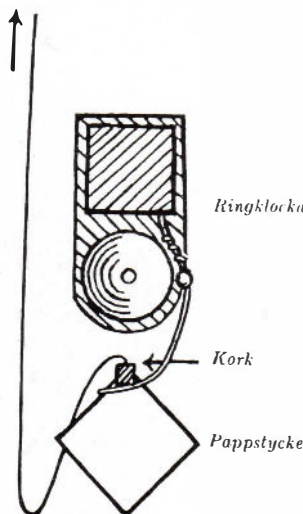
9. Hvad gjorde Noak, sedan han hade utgått ur arken?
10. Hvad svarade Kain, då gud frågade honom, hvar Abel var?
11. Hvilket löfte fick Abraham av Gud?

Birgittaskolans arkiv, Örebro

Väckarapparat för döva
Emma: - Nå vad tycker
du om din uppfinning,
sängen som automatiskt
slår upp klockan åtta?
Tidning för Dövstumma
12/1940.

Träd fast i taket

Ringklocka för döva
Tidning för Dövstumma
10/1942

Svar på 1x2 frågorna, sid 2:

- 1) 1. 2) 2. 3) 1. 4) 1. 5) 1.
6) x. 7) x. 8) 2. 9) 1. 10) 2.

Styrelse 1993-95 för Sveriges Dövhistoriska Sällskap:

Per Eriksson, ordf och kassör
Pia Renner, sekreterare
Ulla-Bell Thorin, ledamot
Robin Holmstedt, ledamot
Per-Olof Kanbjer, ledamot
Postmottagare: c/o Eriksson,
Räntmästargatan 85, 702 25 Örebro.
Medlemskap för enskilda 50:- och
organisationer 250:-/år. Tidningen
utsändes gratis till alla medlemmar.
Pg 85 41 21 - 1.